

ДО
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ

КОПИЕ:
Г-Н КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ,
МИНИСТЪР НА
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

СТ А Н О В И Щ Е

от Синдикат „Висше образование“-КТ „ПОДКРЕПА“

ОТНОСНО: *внесен в Народното събрание Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование № 902-01-42 от 12.08.2019 г.*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Синдикат „Висше образование“- КТ „ПОДКРЕПА“ изразява принципното си съгласие по предложените текстове на внесения от министерски съвет Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование. Считаме, че законодателството в областта на висшето образование се нуждае от съществена реформа която да доведе до по-добро представяне на българските висши училища в международните рейтингови класации за образование и наука, както и до по-добра защита на правата на преподавателите и служителите.

По предложените от министерски съвет текстове:

1). По §10 с чиято т.2 се изменя ал.3 на чл.26

В текста на предложената нова редакция на ал.3 на чл.26, в изречение първо, новопредложената дума „членове“ да не се приема и да остане в сила действащата редакция на сегашния чл.26, ал.3 която съдържа думата „членовеТЕ“.

Промяната в чл. 26, ал. 3 ще ограничи силно участието на нехабилитираните преподаватели на постоянен трудов договор в Общото събрание на факултета.

Досега, според действащата редакция на чл. 26, ал. 3, всички членове на академичния състав (хабилитирани и нехабилитирани) бяха членове на Общото събрание на факултета. **Промяната означава, че ще се намали участието на асистентите в Общото събрание, с което не сме съгласни.**

Във всички развити западни държави, всички преподаватели на постоянен трудов договор във висшето училище са по право членове на Общото събрание на факултета.

Предложената промяна, ще доведе и до вероятно пълно съвпадение на състава на факултетния съвет и на общото събрание на факултета и **постоянно преизбиране на един и същи състав** на факултетен съвет, което противоречи на демократичните принципи и води до академично феодализиране.

2). По §13 с чиято т.2 се изменя ал.3 на чл.30

В текста на предложената нова редакция на ал.3 на чл.30, в края на изречението, след думите „...на служителите – до 5 на сто...“ да се добавят думите: „...**и по един представител от местните структури на национално признатите организации на работниците и служителите.**“

Мотиви:

КТ „Подкрепа“, счита че е уместно да се допълни §13, чл.30 ал.3 от предложението ЗИД на ЗВО с възможността в състава на академичния съвет да участват там където има изградени структури на национално представителните организации на работниците и служителите и техен представител, като текста да получи следната редакция.

На основание чл.3 от Кодекса на труда представителните организации на работниците и служителите участват заедно с държавата и работодателите в регулирането на въпросите касаещи трудовите права на работниците и служителите. Управлението на висшето училище чрез академичния съвет засяга пряко правата на преподавателите и служителите работещи в него. Ето защо, е необходимо участието на националнопредставителните синдикати които имат секции в съответното висше училище във вземането на всяко решение от академичния съвет.

3). По §20 с който се създава чл.56а

В текста на предложението нов чл.56а, ал.1-след думите „...заемащи академична длъжност във висшето училище,...“ да се добавят думите: „**след изрично тяхно съгласие**“.

Мотиви:

Възможността лицата заемащи академични длъжности да могат да бъдат изпращани (командирвани) да преподават в средни училища не трябва да се използва от ръководствата на висшите училища за отстраняване на „нудобни“ за ръководството преподаватели, чрез позоваване на т.нар. принцип на „академична автономия“, който често се тълкува недопустимо разширително от определени университетски ръководства. Считаме, че след предложената от нас добавка, ще се изпълнят целите на вносителите на законопроекта и в същото време няма да се допусне дискриминативно отношение спрямо преподавателите от страна на ръководствата на висшите училища.

4). По §49 с който в §4д от Допълнителните разпоредби на Закона се правят изменения и допълнения:

В §49 с който в §4д от Допълнителните разпоредби на Закона за висшето образование се правят изменения и допълнения да се създаде нова т.3 със следното съдържание:

„Създава се нова т.11, която гласи:

“Тайно гласуване“ е гласуване, което е организирано от висшето училище по начин, който не допуска разкриване на вота на гласуващите лица, включително чрез осигуряване на изборна кабина в която гласувания е отделен от останалите лица в помещението докато попълва изборната бюлетина и я поставя в непрозрачен плик. В случаите на електронно гласуване, то се извършва при предварително приети и оповестени от висшето училище процедурни правила които съдържат изрични гаранции за запазване на тайната на вота.“

Мотиви:

Предлага се нова дефиниция която не отменя досегашните, нито възпрепятства приемането на предложените от вносителя. Целта е да се запълни една празнина в Закона за висшето образование която в последните години създава съществено напрежение при избирането на органите на управление на висшите училища.

Тайно гласуване е предвидено в редица текстове на действащия в момента закон: чл.26, ал.5, т.1,2,3, ал.8,т.1; чл.26д,ал.4; чл.29,ал.1,т.1,т.3,т.4,т.5 и др. В същото време абсолютно никъде няма дефиниция какво включва това понятие. Заради т.нар. принцип на „академична автономия“ който се тълкува много често превратно, редица ръководства на висши училища позовавайки се на него твърдят, че „тайното гласуване“ в Закона за висшето образование, не е като тайното гласуване в Изборния кодекс (*Обн. ДВ. бр.9 от 28 Януари 2011г.*). Отделни университетски ръководства твърдят, че който иска „тайно гласуване“, може да излезе в коридора и да си попълни скришом от колегите бюлетината. Масова практика е попълването да става в малки катедрени зали на катедрени банки в които всички преподаватели са седнали един до друг. В други случаи с позоваване на принципа на „академичната автономия“ университетските ръководства приемат процедурни правила за гласуване които са много далеч от конституционния смисъл на „тайно гласуване“ и опазване на тайната на вота. Това води до презбиране на едни и същи ръководства на висшите училища на принципа-два мандата ректор, после два мандата зам ректор и после наново. Кое то гони младите преподаватели с висок потенциал и те емигрират в чужбина, а качеството на българското висше образование изостава.

С УВАЖЕНИЕ:

Валери Апостолов

Председател на Синдикат „Висше образование“

КТ „ПОДКРЕПА“